

дийна“ добродетел българските вестникари изтъкват съзнанието за отговорност пред общността, която представляват, действайки като „страж“ на колективния интерес.

Традиционната представа за политическия текст като особен вид интерпретативна единица, в която се залагат послания с ясно диференциращ и сугестивен характер, също важи само донякъде за възрожденския печат. Освен обичайните текстови форми с най-силен политически потенциал - уводните и редакционните статии, през Възраждането всички налични материали (включително и чисто информационните) могат да функционират като политически. Политическият текст на българските издания не е вид интерпретативен текст с подчертано персуазивна функция, който има за свой предмет предварително селектиран по партийно-идеологически принцип социален факт. Всеки тип текст с неограничено широка тематична ангажираност, в който става въпрос за проблеми от политическо естество, е политически, т. е. от изворовия масив не може да се изключва и информационният пласт, който изпълнява предимно ориентационно-познавателни функции. Това автоматично означава, че и **политическият дискурс на възрожденската преса няма категорични граници!** В пространствено-архитектурно отношение интерпретативният и открито идейно-програмен сегмент заема аналитичния първи дял на изданията (първите две страници), докато новините, хрониките, сензацийата и културните информации - другите две страници. Поставянето на интерпретативния пласт хронологически пред информационния (което за съвременния журналист и читател е повече от странно) е показателно преди всичко за приоритетите във функционалните параметри на периодичния печат - да моделира и насочва общественото мнение. Особено категоричен в това отношение пример ни дава в „XIXый век“, който в бр. 18 от 1 май 1876 г. информира за убийството на френския и германския консул в Солун (Мулен и Абот) на вътрешна страница, докато на титулната публикува обстойна аналитична статия за значението, функциите и статута на консулската служба. Независимо, че се поставя, обратно на логиката, интерпретация пред информация, тълкуване пред съобщаване, така се постига изграждането на правилна когнитивна и оценъчна рамка (фрейм) у публиката, която ѝ помага да открие това събитие от потока информации, както и служи за емоционален фон на Априлското въстание (компенсирайки все още плахото информационно застъпване на бунта по страниците на цариградските издания). Пространствената доминация на интерпретативния пласт цели и изтъква на индивидуалността на изданието. От друга страна, трябва да имаме предвид, че информацията невинаги означава липса на тенденциозност, както идейността не предполага обе-